

Briuselis, 2016 m. gruodžio 6 d.
(OR. en)

15314/16

ECOFIN 1169	EDUC 420
CODEC 1837	SOC 781
POLGEN 162	EMPL 527
COMPET 650	EF 381
RECH 346	AGRI 660
ENER 433	TELECOM 274
TRANS 488	UEM 403
ENV 778	JAI 1063

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms
Dalykas:	Tarybos išvados dėl pagal Investicijų plano trečiąjį ramstį nustatytų trukdžių investicijoms šalinimo

Delegacijoms pridedamos Tarybos išvados, kurias 2016 m. gruodžio 6 d. Briuselyje įvykusiame 3506-ame posėdyje priėmė Taryba.

Tarybos išvados

dėl pagal Investicijų plano trečiąjį ramstį nustatytų trukdžių investicijoms šalinimo

Taryba (ECOFIN) priėmė toliau išdėstytas išvadas.

Keletas teigiamų pokyčių ES nuo to laiko, kai prasidėjo pasaulio ekonomikos ir finansų krizė, liudija Europos ekonomikos atsparumą ir atsigavimą. Visų valstybių narių ekonomika vėl auga, investicijos pradėjo didėti, o nuo 2013 m. buvo sukurta 8 mln. naujų darbo vietų. Vis dėlto nuo pasaulio ekonomikos ir finansų krizės pradžios investicijų lygis ES ženkliai sumažėjo. Tai trukdo ekonomikos atsigavimui, darbo vietų kūrimui, ilgalaikiam augimui ir konkurencingumui. Šiame kontekste 2014 m. lapkričio mėn. pateiktu Investicijų planu Europai siekiama šią žemo investicijų lygio problemą spręsti pasitelkus tris vienas kitą stiprinančius ramsčius: privačių finansų sutelkimą investicijoms, tikslines iniciatyvas siekiant užtikrinti, kad investicijos pasiektų realiąją ekonomiką, ir investicijų aplinkos gerinimą šalinant konkretiems sektoriams būdingas ir kitas kliūtis investicijoms.

Pagal pirmą ramstį numatoma, kad Europos strateginių investicijų fondas (ESIF) jau yra sutelkęs iš viso 154 mlrd. EUR investicijų. Europos investavimo konsultacijų centras pagal antrąjį ramstį kartu su Europos investicinių projektų portalu nuo 2015 m. rugsėjo mėn. vykde veiklą ir teikė konsultacijas projektams daugelyje valstybių narių. Be to, Taryba PRIPAŽIŠTA, kad visuminė paklausa yra investicijų varomoji jėga, ir MANO, kad siekiant atskleisti visą Investicijų planu sudarytų galimybių potencialą ir mobilizuoti visą jo didinamąjį poveikį, būtina imtis svarbių ir tinkamų priemonių, be kita ko, struktūrinių reformų, kad būtų pašalintos kliūtys investicijoms pagal vadinamąjį plano trečiąjį ramstį. Tam reikia įgyvendinti plataus užmojo darbotvarkę siekiant toliau stiprinti bendrąją rinką, užtikrinant didesnį reglamentavimo nuspėjamumą ir šalinant likusius trukdžius investicijoms – imantis suderintų veiksmų ES ir valstybių narių lygmeniu. Atsižvelgdama į tai, Taryba PALANKIAI VERTINA Ekonominės politikos komiteto bendradarbiaujant su Komisijos tarnybomis ir Europos investicijų banku atliktą darbą siekiant nustatyti trukdžius investicijoms.

Taryba PABFĖŽIA, kad baigti kurti bendrąją rinką yra iš esmės svarbu siekiant sėkmingai įgyvendinti Investicijų plano Europai tikslus. Europai reikalinga nuspėjama reglamentavimo aplinka, mažinanti administracinę naštą ir skatinanti investicijas. Europa turi aktyviai dirbti, kad tokios sąlygos būtų sukurtos. Siekiant atskleisti visą investicijų potencialą, labai svarbu sudaryti palankias bendrąsias sąlygas verslui visoje bendrojoje rinkoje. Šiuo tikslu Taryba PALANKIAI VERTINA Komisijos pastangas gerinti Europos investicijų aplinką ir sudaryti palankesnes sąlygas realiajai ekonomikai finansuoti, ir RAGINA Komisiją toliau dėti šias pastangas atsižvelgiant į energetikos sąjungą, kapitalo rinkų sąjungą, prekių ir paslaugų bendrosios rinkos strategiją, bendrosios skaitmeninės rinkos strategiją, geresnio reglamentavimo darbotvarkę ir žiedinės ekonomikos dokumentų rinkinį. Taryba ATKREIPIA DĖMESĮ į Komisijos pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2012/30/ES dėl nemokumo procedūrų; jis bus įvertintas prioriteto tvarka.

Taryba PABRĖŽIA, kad tolesnė investicijų augimo pažanga Europoje ir Investicijų plano sėkmė labai priklauso nuo to, kaip įgyvendinamos struktūrinės reformos siekiant pašalinti trukdžius investicijoms pagal trečiąjį ramstį, tačiau, kaip 2016 m. liepos mėn. pažymėjo Taryba, iki šiol investicijų aplinkos gerinimo pažanga buvo nepakankama.

Atsižvelgdama į iki šiol atliktą darbą Taryba AKCENTUOJA toliau nurodytus konkrečius trukdžius investicijoms.

- Dažniausios kliūtys investicijoms yra, pavyzdžiui, susijusios su nepalankia verslo aplinka, neefektyviu viešuoju administravimu, dažnais reglamentavimo pakeitimais, rinkos dydžiu ir struktūra, didele konkretiems sektoriams būdinga administracine ir reglamentavimo našta. Kai kuriose šalyse galimybė gauti finansavimą, ypač MVĮ, sudėtingos mokesčių sistemos ir /arba aukštas kapitalo apmokestinimo lygis, produktų ir darbo rinkų iškraipymai, mokslinių tyrimų ir inovacijų bendrųjų programų trūkumai taip pat gali trukdyti investicijoms.

- **Investicijos į tinklų pramonės šakas.** Investicijos į transporto, energetikos ir telekomunikacijų sektorius bendrai ES 28 sudarė vidutiniškai apie 3 % BVP. Tarp tinklų ir sektorių didėja stipri sinergija (nors dažnai ji yra būdinga tik vienam sektoriui), kuri lemia rinkos dinamiką naujais infrastruktūros panaudojimo būdais ir poreikiu keisti verslo modelius. Energetikos sektoriuje naujos paslaugos priklauso nuo greitų ir tikslių telekomunikacijų pirmaujančių operatorių investavimo į plačiajuosčio ryšio infrastruktūrą. Transporto sektoriuje naujos paslaugos kuriamos kokybiškos elektros energijos infrastruktūros ir pažangių telekomunikacijų pagrindu.
- Svarbūs trukdžiai investicijoms, nors ir skiriasi visoje ES, apima nepakankamas tinklų jungtis visoje ES, reguliavimo sistemos sudėtingumą ir sudaromą didelę naštą, ilgai trunkančias leidimų išdavimo procedūras, konkursų neorganizavimą, dėl kurio dažnai sumažėja visa viešųjų pirkimų teikiama nauda, ir viršijamus terminus dėl be reikalo ilgai trunkančių teisinių ir administracinių procedūrų.
- **Energijos rinkose** pastovūs kainų signalai yra svarbūs veiksmingai rinkos pagrindu paskirstant investicijas. Bet kokia viešąja intervencija turėtų būti siekiama kuo labiau sumažinti reglamentavimo iškraipymus ir naikinti nenuoseklias paskatas. Siekiant ilgainiui užtikrinti aplinkos apsaugos, socialinį ir fiskalinį tvarumą, būtina sukurti priemones, kuriomis būtų remiamas perėjimas prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos.
- **Investicijos į energijos vartojimo efektyvumą ir gyvenamojo būsto investicijos į atsinaujinančiąją energiją.** Namų ūkiai gali patirti konkrečių suvaržymų ir todėl priimti nevisai optimalius sprendimus dėl ilgalaikių investicijų. Tai gali būti neaiškios tikrosios sąnaudos ir investicijų grąža, kadangi ilgainiui jie nepalyginami. Namų ūkiai taip pat gali turėti ribotas galimybes gauti finansavimą, taigi, gali būti reikalinga įperkamomis finansinėmis priemonėmis teikti paskatas vartotojams, ypač mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams, pavyzdžiui, plataus masto arba grupiniais sprendimais, kartu atsižvelgiant ir į jų rizikos profilius. Investicijos paprastai yra mažos ir dažnai svarstomos tik kaip periodinių renovavimo projektų dalis. Nuomos rinkų atveju paskatos gali būti padalintos tarp pastatų savininkų ir nuomininkų.

- **Investicijos į skaitmeninę ekonomiką.** Investicijos į skaitmeninę fizinę infrastruktūrą yra itin svarbios, kad ES galėtų pasinaudoti inovacijų banga, kurią lėmė skaitmeninės ekonomikos plėtra, ir išliktų konkurencinga. Tačiau investicijoms kyla dideli trukdžiai. Labai didelio pralaidumo plačiajuosčio ryšio tinklų diegimo išlaidos yra didelės ir kartais komerciškai neperspektyvios rečiau apgyvendintose vietovėse. Direktyva 2014/61/ES, kuria siekiama padėti sumažinti šias išlaidas, vis dar nėra iki galo perkelta į nacionalinę teisę ir įgyvendinta daugumoje valstybių narių. Greitesnės ir veiksmingesnės administracinės procedūros taip pat padėtų sumažinti išlaidas. Dažnai rinkos yra nacionalinės rinkos, o tai lemia, kad išlaidos yra didelės ir gali trukdyti pasiekti masto ekonomiją. Netikrumas dėl labai didelio pralaidumo plačiajuosčio ryšio trumpalaikio naudojimo lemia mažas numatomas pajamas, palyginti su investicijų sąnaudomis, ir stabdo investicijas. Kai kuriose šalyse esama ne tik su fizine infrastruktūra susijusių kliūčių, kaip antai pasitikėjimo skaitmeninių sistemų saugumu stoka ir nepakankami įvairių gyventojų sluoksnių skaitmeniniai įgūdžiai.
- **Naudojimasis viešojo ir privačiojo sektorių partnerystėmis:** Viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės, kai jomis naudojamosi tinkamai, gali būti palankesnes sąlygas konkrečioms investicijų rūšims sukuriantis veiksnys ir tapti alternatyviu viešųjų gėrybių ir paslaugų teikimo būdu. Tokios partnerystės – tai ilgalaikiai sutartiniai įsipareigojimai, todėl jas sudarydami viešojo ir privačiojo sektorių partneriai turi priimti tvirtus ir tvarius įsipareigojimus, ir jos gali kelti riziką viešiesiems finansams. Jas naudoti dažnai trukdo nepalankios bendrosios sąlygos, įskaitant administracinių išteklių trūkumą, nestabilią bei neveiksmingą reglamentavimo sistemą ir politinio įsipareigojimo dėl ilgalaikių investicijų nebuvimą. Tam tikromis aplinkybėmis prie viešojo ir privačiojo sektorių partnerysčių finansavimo galima prisidėti ES lėšomis, o nauji reglamentų pakeitimai turėtų sudaryti palankesnes sąlygas ES lėšų ir viešojo ir privačiojo sektorių partnerysčių derinimui.
- **Nemokumo sistemos.** Gera veikiančios nemokumo sistemos yra naudingos ekonomikos augimui ir finansiniam stabilumui. Aišrios tarpvalstybinių procedūrų taisyklės gali prisidėti prie tarpvalstybinių investicijų, taip pat mažinti nemokumo sistemų įvairiose šalyse skirtumus. Nemokumo procedūros visoje ES labai skiriasi, nes skiriasi jų trukmė ir išlaidos, jų nuspėjamumas ir skaidrumas, antros galimybės verslininkams ir vartotojams suteikimas ir skolos restruktūrizavimo galimybė.

- Dėl neveiksmingų nemokumo sistemų atsiradę dideli trukdžiai gali būti: žema reikalavimų pareiškėjų, įskaitant užtikrinimo priemonę turinčius kreditorius, lėšų susigrąžinimo norma, galimas kreditorių prioriteto tvarkos nustatymas ir efektyvių bei veiksmingų restruktūrizavimo procedūrų stoka. Tinkama gretutinė politika, kuri padėtų pasinaudoti veiksmingų nemokumo sistemų teikiama nauda, apima neveiksnių paskolų pertvarkymą, be kita ko, sukuriant antrinę rinką, nacionaliniu lygiu ir tinkamą mokesčių ir rizikos ribojimo politiką siekiant užtikrinti veiksmingą blogų paskolų atsisakymą.
- Vis dar yra nemažai galimybių toliau skatinti **ES finansinių priemonių sinergiją ir papildomumą**, siekiant derinti lėšas infrastruktūros projektams. Reglamentavimo sudėtingumą ir administracinius trukdžius naudoti ES lėšas galima sumažinti taikant pagrindinius principus: procedūros supaprastinimą ir standartizavimą, priemonių derinimą ir išteklių sutelkimą, neatsižvelgiant į jų kilmę.

Taryba ATKREIPIA DĖMESĮ į trukdžius investicijoms, nustatytus atliekant šį darbą, ir PRAŠO Komisijos apsvarstyti šias išvadas rengiant tolesnius rekomendacijų projektus Europos semestro kontekste ir PRAŠO valstybių narių visapusiškai įgyvendinti 2016 m. Tarybos konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas, parengtas Europos semestro kontekste, ypač rekomendacijas, kuriose nurodyti trukdžiai investicijoms.

Taryba PABRĖŽIA, kad reikia tęsti darbą siekiant nustatyti kliūtis investicijoms ir PRAŠO Ekonominės politikos komiteto tęsti teminį darbą, siekiant nustatyti kitus trukdžius investicijoms ir geriausią jų šalinimo politikos praktiką. Be to, Taryba PRAŠO Europos investicijų banko papildyti Ekonominės politikos komiteto darbą pateikiant savo išvadas dėl kliūčių ir trukdžių investicijoms, nustatytų vykdant rinką grindžiamą veiklą, visų pirma pagal Investicijų planą Europai.